

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบเรื่องกาพย์ในประเทศไทย ทั้งที่อยู่ในรูปแบบวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยเน้นศึกษาในด้านเนื้อหาและลักษณะการแต่ง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เรื่องกาพย์ซึ่งมีที่มาจากนิบาคชาดก ในชุดทศนิกาย พระสุคตศัคนปิฎก ในพระไตรปิฎก เป็นเรื่องที่รู้จักกันแพร่หลายมากเรื่องหนึ่ง ปรากฏในรูปแบบที่เป็นร้อยกรองมากกว่าร้อยแก้ว และพบในภาคกลางมากที่สุดได้แก่ กาพย์ฉบบัณทลชนอนาน 4 ส่วนวน กลอนบทละคร 3 ส่วนวน ชาดก 3 ส่วนวน เพลงกล่อมเด็ก 2 ส่วนวน กาพย์เห่เรือ 2 ส่วนวน กลอนสี่กวาง บทมโหรี แหล่งเครื่องเล่นมหาชาติ บทเห่กล่อมพระบรรทม คำฉันท์ กลอนสวด และฉลิศ อยางละ 1 ส่วนวน ภาคที่พบรองลงไปคือภาคใต้ ได้แก่งากัฉบบัณทลชนอนาน 1 ส่วนวน ซึ่งเป็นส่วนวนเกี่ยวกับฉบบัณทลชนอนานส่วนวนที่ 1 ของภาคกลาง และเพลงกล่อมเด็ก ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 8 เพลง ภาคที่พบน้อยที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเพียงเพลงกล่อมเด็กส่วนวนเดียว ซึ่งก็เอาเนื้อเรื่องมาจากเพลงขับในกาพย์คำกลอนของเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ส่วนทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่ปรากฏว่ามีวรรณกรรมเรื่องนี้ ทั้ง ๆ ที่ชื่อกาพย์ก็เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป

ในการศึกษาค้นเนื้อหาพบว่า เรื่องกาพย์มีเนื้อหาแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ เรื่องกาพย์ที่มีลักษณะเนื้อหาเป็นเรื่องสมบูรณและเรื่องกาพย์ที่มีลักษณะเนื้อหาเป็นเรื่องราวบางตอน เรื่องกาพย์ที่มีเนื้อหาสมบูรณพบว่า โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร และสถานที่ ไม่ค่อยจะมีความแตกต่างกันมากนัก แต่เนื้อเรื่องมีความแตกต่างกันมาก ซึ่งความแตกต่างนั้นเกิดจากการเปลี่ยนรายละเอียดของเรื่องและการเพิ่มความ การเปลี่ยนรายละเอียดของเรื่องพบว่ามักเกิดในเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมและเหตุการณ์ที่เป็นวิธีการ อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายประการหนึ่ง และมักเกิดในช่วงเริ่มเรื่อง ช่วงที่เป็นข้อคอของเรื่องและตอนจบเรื่องอีกประการหนึ่ง ทั้งนี้เป็นเพราะในเหตุการณ์ดังกล่าว เป็นตอนที่เปิดโอกาสให้ตัวใช้จินตนาการของตัวเอง จึงพลิกเพลงสาเหตุหรือ

วิธีการให้แปลออกใช้เท่าที่สามารถโยงเรื่องไปสู่ผลสรุปเดียวกัน ความแตกต่างของเนื้อหาขึ้นเนื่องมาจากการเพิ่มความนั้น พบว่ามีการเพิ่มเหตุการณ์และการเพิ่มเรื่องย่อย ส่วนเรื่องกาก็มีเนื้อหาเป็นเรื่องราวบางตอนพบว่า เป็นการนำเนื้อเรื่องเฉพาะตอนที่กวีเห็นว่าน่าสนใจมาจัดเป็นผลงานชิ้นใหม่ เพื่อแสดงความสามารถในทางประพันธ์

ในการศึกษาค้นลักษณะการแต่งพบว่า เรื่องกาก็มีความแตกต่างกันในเรื่องกลวิธีการแต่งและการใช้ภาษา ในเรื่องกลวิธีการแต่งพบว่ามีกลวิธีการแต่งเป็น 2 แบบคือ การแต่งแบบนิทานและการแต่งแบบนำเรื่องบางตอนมาขยายความ เรื่องกาก็มีการแต่งแบบนิทานนั้น มีความแตกต่างกันในเรื่องกลวิธีเล่าเรื่องและกลวิธีการดำเนินเรื่อง กลวิธีการเล่าเรื่องไม่ค่อยมีความแตกต่างมากนัก แต่กลวิธีการดำเนินเรื่องพบมีความแตกต่างกันในกรณีการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง ส่วนเรื่องกาก็มีการแต่งแบบนำเรื่องบางตอนมาขยายความนั้น เป็นการนำเรื่องราวเฉพาะตอนที่กวีสนใจมาแต่งใหม่ เพื่อให้มีอรรถรสทางภาษามากกว่าจะต้องการให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกของการอ่านหรือติดตามเรื่องราว ในเรื่องการใช้ภาษาพบมีความแตกต่างกันขึ้นเนื่องมาจากการใช้สำนวนโวหารซึ่งได้แก่ พรรณนาโวหาร บรรยายโวหาร และเทศนาโวหาร และการใช้ความเปรียบซึ่งได้แก่ ความเปรียบเทียบ อุกมคติ ความเปรียบโดยยกอุทาหรณ์ และความเปรียบเฉพาะตัวของกวี ความแตกต่างในค่านลักษณะการแต่งดังกล่าวเกิดจากรูปแบบคำประพันธ์ที่ใช้ ตลอดจนความต้องการแสดงออกซึ่งความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ของกวี

ข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นการศึกษาเรื่องกาก็ส่วนต่าง ๆ เท่านั้น น่าจะมีการศึกษาวรรณกรรมที่ได้เค้าเรื่องมาจากนิบาคชาคกเรื่องอื่น ๆ เพื่อความแพร่หลายในวรรณกรรมไทย

